

První kapitola

PŘIZPŮSOBIVOST

„Druh, který přežije, není nejsilnější a není ani nejinteligentnější. Je to druh, který se nejlépe přizpůsobuje změně.“

Charles Darwin

Přizpůsobivost je líbivá vlastnost. Všichni o sobě rádi přemýšlíme jako o lidech flexibilních a přizpůsobivých. Znamená to, že nejsme zkostnatělí ani zaseknutí, a tím pádem jsme otevření vůči změnám a výzvám. Myslím, že kdybyste se většiny lidí zeptali, zda se považují za otevřené a přizpůsobivé, odpověděli by vám, že ano.

Co je to přizpůsobivost

Přizpůsobivost můžeme definovat jako schopnost změnit se (nebo být změněn) v závislosti na upravených okolnostech. Každý z nás má základní potenciál být přizpůsobivý; kdyby to v nás nebylo pevně zakořeněno, nebyli bychom schopni fungovat ve světě. Po celý svůj život se přizpůsobujeme, a je to vskutku potřeba. Přizpůsobujeme se škole, novým prostředím, práci, vztahům, učení i rozvoji. Ačkoli je přirozené změně se bránit, neboť se nechceme vzdávat, naše schopnost přizpůsobit se je pravděpodobně větší, než se domníváme. Je to proto, že se jedná o základní dovednost nutnou k přežití – schopnost přizpůsobovat se jakékoli situaci bystřeji a rychleji je to, co lidem umožnilo prosperovat a od dob života v jeskyních se neustále posouvat dál.

Avšak přizpůsobivost je něco víc než jen flexibilita – podstatné je, že jste otevření věcem dokonce i za hranicí své komfortní zóny a nevyjadřujete předem zformulované úsudky jako „to bych nikdy nedokázal“ nebo „to pro mě bude příliš těžké“. Je důležité, abychom více rozvíjeli to, čeho jsme skutečně schopni, a naplnili svůj potenciál. A je dost dobře možné, že od toho sami sebe odrazujeme častěji, než si myslíme.

Změna je těžká, protože chceme zůstat uvnitř své komfortní zóny a budeme se bránit čemukoli, co po nás vyžaduje z ní vystoupit. U lidí

Na vaší komfortní zóně závisí, jak jste přizpůsobiví. Zvětšíte ji a vaše schopnost přizpůsobit se prudce vzroste.

méně otevřených změnám, ale i u těch z nás, kteří otevření jsme, je tudíž potřebná vědomá snaha udělat to. Naše komfortní zóny jsou, jednoduše řečeno, tak malé nebo tak velké, jak si je vybudujeme. Zvětšujeme je tím, že se zapojujeme do většího množství aktivit, úkolů, úvah a zkušeností, které leží za hranicí naší komfortní zóny. A čím větší

komfortní zónu máme, tím přizpůsobivější jsme!

Přizpůsobivost nám umožňuje ustavičně pracovat na naplnění našeho individuálního potenciálu a nemuset se nutně zastavit, jakmile dosáhneme určitého stupně nebo bodu v naší kariéře a životě. To je nejspíš výhoda, vezmeme-li v potaz, že všichni budeme žít i pracovat déle.

Je samozřejmé, že čím více se objevuje (nebo je nám předkládáno) příležitostí, které nás pobízejí k úspěšnému přizpůsobování se, tím lépe! Neznamená to snad, že bychom měli přijmout změnu namísto naší přirozené reakce, která je obranná? Přizpůsobivost má v našem dnešním světě celou řadu věcí významů:

- Zůstat v klidu, když čelíme problémům.
- Přijmout nejistotu.
- Vydržet tváří v tvář nesnázím.
- Bez váhání se pustit do nových výzev.
- Říci výzvam „ano“.
- Vypořádat se s měnícími se prioritami a pracovní zátěží.
- Improvizovat.
- Otřepat se z proher a vykazovat pozitivní přístup.
- Udržovat si otevřenou mysl.

- Dívat se na věci jako na celek.
- Dobře zvládat neočekávané.

Přizpůsobivost je toto všechno a ještě víc.

Když posunujeme hranice svých možností, když se úmyslně dostáváme do situací, které se nacházejí mimo naši komfortní zónu, není pochyb o tom, že rosteme. Přizpůsobivost dokáže vést k hmatatelným výsledkům v zaměstnání, ale způsobuje také, že se cítíme mnohem šťastnější, jakmile zjistíme, co ve skutečnosti můžeme být nebo dělat, a jakmile začneme naplňovat stále více ze svého lidského potenciálu.

Proč je přizpůsobivost tak důležitá?

Víme, že nyní je více než kdy dříve důležité být flexibilní a pružný, mít dost vynalézavosti a kreativity k tomu, aby člověk mohl účinně reagovat na výzvy a chápat se nových příležitostí. Proč? Protože dnes se věci mění v mnohem větší rychlosti a tempu než kdy dříve. Změna je tu s námi, zdá se, že napořád, a, jak jsme viděli v uplynulých letech, spolu s ní i zklamání a těžké časy. Schopnost dát se rychle dohromady, znovu vše přehodnotit a adaptovat se je na prvním místě. A přesto, když změna přijde zvenčí, jako v případě naší nedávné ekonomické situace a krize, vytváří se stres, což znamená, že můžeme začít být méně přizpůsobiví a flexibilní a projevovat chování, které je s ohledem na dosahování výsledků kontraproduktivní. Podle Kena Buche, vedoucího specialisty ve firmě Managing Concepts Inc., mají lidé nacházející se uprostřed nějaké změny tendenci každodenně zažívat zvýšený stres a zároveň se od nich očekává, že budou pracovat ještě produktivněji. Buch tvrdí, že tyto stresové hormony zůstávají v těle dlouhou dobu a k tomu, aby byli lidé i nadále práceschopní a přizpůsobiví vůči změně, musejí hladiny hormonů klesnout¹. Někdy tedy obtížná přizpůsobivost může být způsobena prostou fyzickou reakcí.

Zde najdete některé hlavní důvody toho, proč je schopnost být přizpůsobivý *dnes* důležitá:

- Pokroky v technologiích znamenají, že se musíme neustále učit a vyvíjet, jinak zůstaneme pozadu, a to doslova. Je snadné uzavřít se vůči nárůstu sociálních médií, neustálým změnám ve vývoji přístrojů a vůči požadavkům, které na nás technologie kladou. Částečně se jedná o obyčejný strach. Avšak přizpůsobivost znamená, že jsme otevření všemu a jakýmkoli změnám, které do našich životů přicházejí, že je dokonce vítáme. Strmá křivka učení bude ještě strmější, jestliže se o její zdolání ani nepokusíte!

Zastav se a přemýšlej!

Kolikrát už jste slyšeli, jak někdo tvrdí, že Twitter je pro blbečky? A přesto se jedná o nesmírně cenný marketingový nástroj, díky němuž se ocítáte přímo ve středu svého oboru a profese. V době, kdy píšu tento text, se na Twitter denně připojuje 500 000 lidí a toto číslo se bude pravděpodobně zvyšovat.

- Týmy pracující na dálku a práce přes telefon se rychle stávají každodenní skutečností. Musíme se naučit, jak se přizpůsobit efektivní komunikaci a práci v tomto novém prostředí. Je třeba, aby firmy pochopily kulturní odlišnosti, a kulturní inteligence od nás všech vyžaduje, abychom byli mnohem přizpůsobivějšími, než momentálně jsme. Dokonce i velké mezinárodní společnosti kupodivu dodnes zápasí s globální rozmanitostí a zvykáním si na rozdílné kultury.
- Rozdílné generace na pracovišti i doma znamenají, že musíme přijmout odlišné přístupy, způsoby práce i života. Přestáváme být tolik izolovaní a více se začínáme zaměřovat na komunitu. Je nám to z velké části vnucováno, ale zároveň jde o dobrou věc. Popravdě, náš život-